

Jane Vinther Brøndum

Sendt: 15. februar 2010 13:59
Til: JTMR; Bent Graff; Haag, Archive
Cc: Tina Gade Jensen; Oslo; Stockholm; Helsinki; Berlin; Washington; Jane Jørgensen; Bent Graff; Ole Fester Jørgensen; Kim Vinthen; Søren Jensen; Kirsten Malling Biering; Kim Rosner Pedersen; Christian Nygård Nissen; Anni van Engelenburg; Haag, Archive; Haag, Indberetning; Udenrigsministeriet
Emne: Nederlandsk lovgivning og erfaringer vedr. regulering af piercing (svar på instruktion)
Vedhæftede filer: Factsheet.pdf; skema.doc

Ambassaden Haag

Nederlandsk lovgivning og erfaringer vedr. regulering af piercing (svar på instruktion)

J.nr. 28.Nederlandene.4.HAG

REF: JTMR-instruktion af 1.februar 2010

Resumé: NL indførte med virkning fra 1.juni 2007 regulering af piercingområdet. Piercing er forbudt på børn og unge under 16 år, dog godkendt fra 12 år med værges samtykke. Piercingklinikker skal leve op til gældende hygiejnestandarder for at opnå lovpligtig tilladelse på kommunalt niveau. Imidlertid fortsat problemer med ikke-godkendte piercingklinikker.

Generelt

Gældende lovgivning for piercing fremgår af varelovens bestemmelser om tatoveringer og piercinger, der trådte i kraft pr. 1.juni 2007.

Lovgivning

Loven indeholder forbud for piercinger på unge under 16 år vedrørende alle andre kropsdele end øreflippen. Undtagelse hertil gælder for unge over 12 år, som har samtykke fra ledsagende forælder eller værge, dog ikke fsva. piercinger i kønsdele og piercinger i pigers brystvorter, idet 16-års reglen er gældende i disse tilfælde.

Loven indeholder ingen krav til uddannelse af piercingoperatører, men kræver at klinikker, der foretager piercingoperationer, godkendes og autoriseres af de kommunale sundhedsmyndigheder på vegne af sundhedsministeren. Godkendelsen er betinget af overholdelse af standarder fra det nationale hygiejne center, hvilket kontrolleres ved forudgående inspektion fra de kommunale sundhedsmyndigheder og efterfølgende af forbruger- og fødevarermyndighederne. Disse regler omfatter imidlertid ikke klinikker, som udelukkende foretager piercinger i øreflipper.

Erfaringer

I 2008 havde 91% af de omfattede virksomheder opnået godkendelse, hvorimod omkring 0,5% af ansøgningerne blev afvist, og 5.5% af de omfattede virksomheder ikke havde ansøgt om godkendelse (jf. vedlagte skema). Der er ifølge sundhedsministeriet fortsat problemer med klinikker, der fungerer uden godkendelse. Sundhedsmyndighederne har i denne henseende offentliggjort en liste over samtlige godkendte piercingklinikker, men sager om manglende godkendelse er fortsat hyppige.

Der foreligger endnu ikke analyser af lovgivningens betydning i fht. udviklingen i piercingrelaterede sygdomme og skader.

Til orientering vedlægges factsheet omkring NL piercing lovgivning [forbruger- og fødevarermyndighederne], med engelsk summary, samt skema over omfattede virksomheder.

Ambassaden har talt med fm. Vugt fra NL-sundhedsministeriet.

Ambassaden Haag / Mikael Bomholt Nielsen – Kim Rosner Pedersen

voedsel en waren autoriteit

Factsheet 'Hygiëne in tattoo- en piercingshops'

maart 2009

Voedsel en Waren Autoriteit

Warenklachtenlijn VWA: (0800) 0488

E-mail: info@vwa.nl

Internet: www.vwa.nl

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING

SUMMARY

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. DOELSTELLING	2
3. WERKWIJZE	3
4. RESULTATEN	3
4.1. STAND VAN ZAKEN MET BETREKKING TOT DE VERGUNNINGAANVRAAG	3
4.2. INSPECTIES DOOR DE VWA	4
4.3. KLACHTEN	5
4.4. GAATJES PRIKKEN IN DE OORLEL	6
5. CONCLUSIES	6
6. LITERATUUR	6

SAMENVATTING

Per 1 juni 2007 zijn hygiënevoorschriften van kracht geworden voor iedereen die zich bezig houdt met tatoeëren (inclusief het aanbrengen van permanente make-up) en/of piercen. Ondernemers zijn verplicht om een vergunning aan te vragen bij hun regionale GGD. Een vergunning wordt pas verstrekt nadat door de GGD is vastgesteld dat er wordt voldaan aan de bepalingen uit de hygiënevoorschriften. Zonder een geldige vergunning mogen deze werkzaamheden niet uitgevoerd worden.

Gelijktijdig met het van kracht worden van de hygiënevoorschriften en de vergunningplicht, zijn leeftijdsgrenzen vastgesteld waaronder bepaalde tatoeages of piercings niet meer mogen worden gezet. Onder de leeftijd van 12 jaar zijn alle tatoeages en piercings (met uitzondering van de oorlel) verboden. Tussen 12 en 16 jaar mag een tatoeage of piercing slechts worden gezet met toestemming van, en onder begeleiding van, een ouder of voogd. Een tatoeage op hoofd, hals of handen of een genitale piercing mag niet worden gezet bij jongeren die de leeftijd van 16 jaar nog niet hebben bereikt. Tevens is het niet toegestaan om een tepelpiercing te zetten bij meisjes die de leeftijd van 16 jaar nog niet hebben bereikt.

In onze rapportage uit 2008 (factsheet ND072104) was al beschreven wat de gevolgen zijn geweest in de eerste 7 maanden na het van kracht worden van deze nieuwe wetgeving. In de huidige factsheet zijn de resultaten opgenomen tot eind 2008. Per 31 december 2008 had 94 % van de vergunningplichtige bedrijven een aanvraag ingediend voor een vergunning. Door de GGD is inmiddels aan 91 % van de vergunningplichtige bedrijven een vergunning verstrekt (1196 bedrijven). De namen van vergunninghouders zijn gepubliceerd op de openbare websites www.veiligtatoeerenenpiercen.nl en www.veiligpmu.nl, zodat het ook voor de consument duidelijk is of een bedrijf wel of niet beschikt over een vergunning.

De Voedsel en Waren Autoriteit houdt gericht toezicht op de vergunningplicht. Uitgangspunt daarbij zijn de bedrijven waarvan bekend is dat ze (nog) geen vergunning hebben aangevraagd, of waarvan bekend is dat de vergunning door de GGD is geweigerd, omdat niet voldaan wordt aan de hygiënevoorschriften. Tevens worden door de VWA inspecties uitgevoerd op basis van signalen uit de markt. Veelal betreffen dit bedrijven die bij VWA en GGD (nog) niet bekend zijn of soms ook bewust de vergunningplicht willen ontduiken (illegale circuit). Zonder een geldige vergunning is het niet (meer) toegestaan om tatoeage- of piercingmateriaal te gebruiken. In 2007 was naar aanleiding van de inspecties van de VWA al 103 keer een maatregel opgemaakt wegens het werken zonder geldige vergunning. In 2008 zijn nog eens 53 maatregelen opgemaakt in verband met het werken zonder vergunning. In de meeste gevallen had dit tot gevolg dat het bedrijf alsnog een vergunningaanvraag heeft ingediend bij de GGD. Tevens is gebleken dat bij veel van de bezochte bedrijven geen vergunningplichtige activiteiten (meer) worden uitgevoerd. Waarschijnlijk zijn voor verschillende ondernemers de voorschriften waaraan moet worden voldaan, in combinatie met de financiële lasten, reden om nu te stoppen met deze activiteiten.

De Voedsel en Waren Autoriteit neemt ook klachten in behandeling. In 2008 zijn 79 klachten in behandeling genomen, die hebben geleid tot 22 maatregelen. Klachten betroffen 55 keer een klacht over activiteiten zonder geldige vergunning en 11 keer een klacht over overtreden van leeftijdsgrenzen. In veel gevallen waren de oorzaken al opgeheven, ongegrond, of trok de GGD de vergunning in.

Vergunningen die vanaf 2007 zijn verleend hebben een geldigheidsduur van 2 jaar. Dit betekent dat de vergunningen die zijn afgegeven in 2007 in de loop van 2009 zullen verlopen. Betreffende ondernemers zullen dus in 2009 opnieuw een vergunning moeten aanvragen. Bedrijven die verzuimen om een nieuwe vergunning aan te vragen (om welke reden dan ook), zullen meegenomen worden in de inspectieplanning van de VWA.

Trefwoorden: hygiënevoorschriften voor tatoeëren (inclusief permanente make-up) en piercen, branche, vergunningplicht, leeftijdsgrenzen, wetgeving.

SUMMARY

From 1 June 2007 hygiene-regulations are in force for everyone who occupies with tattoo (including permanent make-up) and/or piercing. Operators are forced to request a licence by their regional Public Health Service. A licence will be granted only after the Public Health Service has confirmed that the hygiene-regulations are fulfilled. Without a valid licence these operations may no longer be performed.

Simultaneous with the introduction of hygiene-regulations and licence obligation, age-limits are set for specific tattoos or piercings that no longer may be set. Below the age of 12 years all tattoos and piercings (except in the ear lobe) are forbidden. Between 12 and 16 years a tattoo or piercing may only be set with the permission, and in the presence, of a parent or guardian. A tattoo on head, neck or hands or a genital piercing may not be set by young persons that did not reach the age of 16 years. Also nipple piercing may not be set by girls that did not reach the age of 16 years.

In a previous factsheet (ND072104) the consequences after the first 7 months after introduction of this new regulation were already described. In this factsheet the results are presented until the end of 2008. On 31 December, 94 % of the companies that need a licence, have requested for a licence. The Public Health Service has already supplied a licence to 91 % of the companies that need a licence (1196 companies). The names of the companies are published on public internet-sites www.veiligtatooerenenpiercen.nl and www.veiligpmu.nl, so it is also clear for the consumers which company does or does not have a licence.

The Food and Consumer Product Safety Authority is responsible for the supervision on the licence liability. Point of departure with that are the companies from which it is known that they did not request a licence (yet), or from which is known that the Public Health Service due to not fulfilling the hygiene-regulations refused a licence. Also inspections of the Food and Consumer Product Safety Authority were carried out on basis of signals from branch. Mostly this concerns companies that are (still) not known by the Food and Consumer Product Safety Authority and sometimes also deliberate want to avoid the licence obligation (illegal circuit). Without a valid licence it is no longer permitted to use tattoo or piercing materials. In 2007 the inspections of the Food and Consumer Product Safety Authority resulted already in 103 measures due to activities without a valid licence. In 2008 again 53 times a measure was taken due to activities without a licence. In most cases these measures still lead to a request for a licence by the company. Also it is noticed that a lot of the visited companies did not perform (anymore) any activities for which a licence is needed. Probably the regulations that have to be fulfilled, in combination with the costs, are reason to stop with these activities.

The Food and Consumer Product Safety Authority is also investigating complaints. In 2008 79 complaints are investigated, which have resulted in 22 measurements. Complaints concerned 55 times activities without a legal licence and 11 times a complaint about the offence of age-limits. In most cases the cause was already undone, unfounded, or the licence was withdrawn by the Public Health Service.

Licences that are provided since 2007 have a validity of 2 years. This means that licences that are provided in 2007 expire in 2009. Concerning dealers have to request a new licence in 2009. Companies that neglect to ask for a new licence (regardless the reason), will be taken up in the inspection scheme of the Food and Product Safety Authority.

Keywords: hygiene-regulations for tattoo (including permanent make-up) and piercing, branch, licence, age-limits, legislation.

1. INLEIDING

De VWA onderzoekt al sinds 2001 de chemische- en microbiologische contaminatie van tatoeagekleurstoffen. Op basis van die resultaten heeft de toenmalige Minister van VWS besloten regelgeving te ontwikkelen voor dit werkteerrein. Deze regelgeving is in augustus 2003 tot stand gekomen en gefaseerd van kracht geworden. In deze regelgeving, het Warenwetbesluit tatoeagekleurstoffen (6.1), wordt gesteld dat kleurstoffen kiemvrij dienen te zijn en dat een aantal chemische stoffen niet mag voorkomen. Hierdoor mogen veel gebruikte azo-kleurstoffen, een aantal metaalkleuren en conserveermiddelen niet meer gebruikt worden.

Om de veiligheid voor de consument nog verder te verhogen, is vervolgens regelgeving ontwikkeld voor het veilig werken in tatoeage- en piercingshops (6.2 t/m 6.4). Door het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid (LCHV) zijn in nauw overleg met alle belanghebbenden, waaronder de branche organisaties, hygiënerichtlijnen opgesteld. In totaal zijn er vier verschillende hygiënerichtlijnen verschenen voor de diverse toepassingen (6.5 t/m 6.8):

- hygiënerichtlijnen voor tatoeëren;
- hygiënerichtlijnen voor cosmetische tatoeage en permanente make-up;
- hygiënerichtlijnen voor piercen;
- hygiënerichtlijnen voor gaatjes prikken (in oor/neusvleugel) met een piercinginstrument.

Tijdens diverse voorlichtingsbijeenkomsten voor tatoeëerders, piercers en schoonheidsspecialisten is uitleg gegeven over de aanstaande regelgeving op hygiënegebied en de consequenties voor ondernemers.

De wetgeving, Warenwetbesluit tatoeëren en piercen (6.2) en Warenwetregeling tatoeëren en piercen (6.3), is per 1 juni 2007 van kracht geworden. Tevens was het noodzakelijk om een aanpassing van de Warenwet door te voeren.

Naast het veilig werken volgens hygiënevoorschriften, is er tevens een vergunningstelsel ingevoerd en zijn er leeftijdsgrenzen vastgesteld voor bepaalde typen tatoeages en piercings. De hiervoor vermelde hygiënerichtlijnen zijn aangewezen als de minimale voorschriften waaraan moet worden voldaan.

In het kort houdt de nieuwe regelgeving het volgende in:

- tatoeages (waaronder permanente make-up) en piercings mogen slechts worden gezet nadat hiervoor een vergunning is afgegeven;
- na 1 juni 2007 hebben bestaande ondernemers 2 maanden de tijd om een vergunning aan te vragen bij hun regionale GGD;
- de GGD beoordeelt aan de hand van de hygiënerichtlijnen of er veilig kan worden gewerkt;
- pas als de GGD overtuigd is dat de werkzaamheden op een veilige wijze worden uitgevoerd, zal de GGD, namens de Minister van VWS, een vergunning verstrekken;
- naam en adres van vergunninghouders worden gepubliceerd op een openbare website (www.veiligtatoeerenenpiercen.nl en www.veiligpmu.nl), zodat het ook voor consumenten duidelijk is waar hij of zij veilig een tatoeage of piercing kan laten zetten;
- een verstrekte vergunning is ondernemer- en locatie gebonden; de vergunning is dus niet overdraagbaar aan een andere persoon, en vervalt na een verhuizing;
- een eenmaal verstrekte vergunning is 2 jaar geldig, maar kan worden ingetrokken indien niet meer wordt voldaan aan de voorschriften;
- een ondernemer die uitsluitend gaatjes prikt in de oorlel, is vrijgesteld van de vergunningplicht; hij moet echter wel voldoen aan de hygiënevoorschriften;
- een tatoeage of piercing (anders dan in de oorlel) mag niet worden gezet bij personen die de leeftijd van 12 jaren nog niet hebben bereikt;
- een tatoeage op hoofd, hals of handen, mag niet worden gezet bij personen die de leeftijd van 16 jaren nog niet hebben bereikt;
- een tatoeage of piercing bij personen tussen 12 en 16 jaar mag slechts worden gezet met toestemming van, en in aanwezigheid van, een ouder of voogd;

- een genitale piercing mag niet worden gezet bij personen die de leeftijd van 16 jaren nog niet hebben bereikt, ook niet met toestemming van ouder of voogd;
- een tepelpiercing mag niet worden gezet bij meisjes die de leeftijd van 16 jaren nog niet hebben bereikt, ook niet met toestemming van ouder of voogd;
- een overtreding van de leeftijdsgrenzen, kan weigering of intrekking van de vergunning tot gevolg hebben.

De Voedsel en Waren Autoriteit is aangewezen als toezichthouder op de vergunningplicht voor ondernemers. Na het van kracht worden van de wetgeving op 1 juni 2007 kan de VWA te maken krijgen met twee situaties:

- de ondernemer heeft verzuimd om binnen twee maanden na 1 juni een vergunning aan te vragen; na 1 augustus is deze overgangstermijn verstreken en dienen dus ook startende ondernemers eerst een vergunning aan te vragen, alvorens er gewerkt mag worden;
- een vergunning wordt geweigerd door de GGD.

Bedrijfscategorieën die in aanmerking komen voor controle door de VWA zijn:

- tatoeage shops;
- piercing shops;
- schoonheidsspecialisten;
- juweliers die ook gaatjes prikken in andere delen van het lichaam dan de oorlel;
- andere bedrijfjes die zich bezig houden met het prikken van gaatjes in andere delen van het lichaam dan de oorlel, zoals bijouterieën.

In deze factsheet worden de resultaten van het toezicht in 2008 op de vergunningplicht beschreven.

2. DOELSTELLING

Met ingang van 1 juni 2007 dienen ondernemers die zich bezighouden met tatoeëren (incl. PMU) en/of piercen een vergunning aan te vragen. Alvorens een vergunning wordt verstrekt, zal de GGD een hygiëne-inspectie uitvoeren om te beoordelen of wordt voldaan aan de minimale eisen, zoals vermeld in de desbetreffende hygiënerichtlijn. Na 1 augustus 2007 dient de ondernemer te beschikken over een geldige vergunning, dan wel dient de vergunningsaanvraag in behandeling te zijn bij de GGD.

De Voedsel en Waren Autoriteit heeft zich ten doel gesteld dat uiterlijk 2009 alle daarvoor in aanmerking komende bedrijven beschikken over een vergunning, welke is afgegeven door de GGD. Deze doelstelling wordt als volgt ingevuld:

- handhaven van de nieuwe hygiënewetgeving bij tatoeëerders, piercers, schoonheidsspecialisten, juweliers en andere bedrijfjes die zich bezighouden met gaatjes prikken in bijvoorbeeld oorschelp of neus;
- door handhaving bevorderen dat ondernemers die na 1 augustus 2007 (nog) geen vergunning hebben aangevraagd, alsnog overgaan tot het aanvragen van een vergunning;
- door handhaving beëindigen van activiteiten indien een ondernemer blijft weigeren om een vergunning aan te vragen;
- streven naar een zo compleet mogelijk beeld van de branches (zowel legaal als illegaal) die zich bezighouden met tatoeëren en/of piercen.

3. WERKWIJZE

Door de GGD wordt een bestand bijgehouden waarin, per bedrijf, de status van de vergunningaanvraag is vastgelegd. In dit bestand zijn alle bij de GGD en de VWA bekende bedrijven opgenomen die zich mogelijk bezig houden met activiteiten op het terrein van tatoeëren (inclusief permanente make-up) en/of piercen. Ook de controleurs van de VWA kunnen hun inspectiegegevens (genomen maatregel of informatie dat het bedrijf inmiddels is opgeheven) vermelden in dit bestand. In het begin bestond de kans dat het bestand nog vervuild was met bedrijfjes die inmiddels niet meer bestaan, zijn gestopt met deze werkzaamheden of uitsluitend activiteiten uitvoeren die niet vallen onder de vergunningplicht. Zo waren er bijvoorbeeld ook veel juweliers opgenomen in het bestand die mogelijk alleen gaatjes prikken in de oorlel. Niet vergunningplichtige bedrijven worden uit het actuele bestand verwijderd. Daarnaast zullen er in de praktijk ook bedrijfjes bestaan die nog niet zijn vermeld in dit bestand. Deze nieuwe bedrijven worden toegevoegd aan het bestand. Na verloop van tijd zal dit bestand steeds meer een juiste afspiegeling worden van de praktijk.

De activiteiten van de VWA in 2008 richten zich met name op de bedrijven, waarvan uit het bestand blijkt dat er geen vergunning is aangevraagd, of waarvan de vergunning is geweigerd of ingetrokken. Indien uit die inspecties blijkt dat een bedrijf geen vergunningplichtige activiteiten (meer) uitvoert, dan zal dit adres op non-actief worden gezet. Mocht echter blijken dat het bedrijf wel vergunningplichtig is, maar geen aanvraag voor een vergunning heeft ingediend, dan zal de VWA, middels de beschikbare handhavinginstrumenten, het bedrijf proberen te bewegen om alsnog een aanvraag in te dienen. Mocht het bedrijf daaraan geen gevolg (willen) geven, dan zullen de activiteiten moeten worden gestaakt.

Naast het bezoeken van bedrijven die nog geen vergunning hebben aangevraagd, hebben de bedrijven waarvoor een vergunning is geweigerd, een hoge prioriteit voor de VWA. Op grond van die weigering moet namelijk worden geconcludeerd dat er niet veilig kan worden gewerkt en dat de betreffende activiteiten dus ook niet meer uitgevoerd mogen worden.

4. RESULTATEN

4.1 Stand van zaken met betrekking tot de vergunningaanvraag

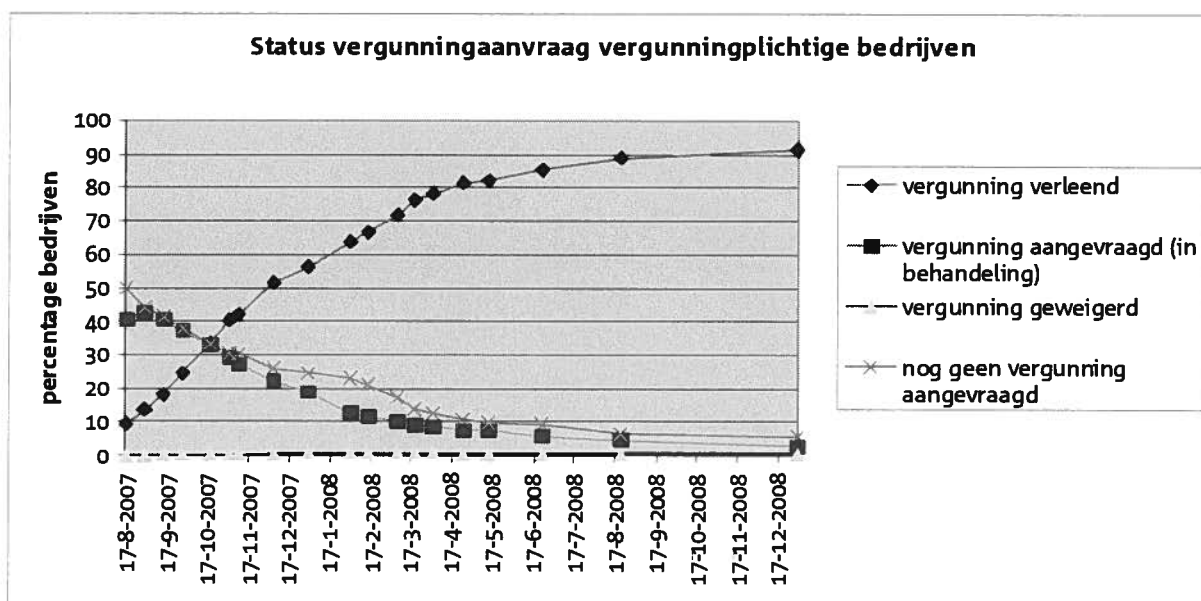
Na het van kracht worden van de hygiënewetgeving voor tatoeëerders en piercers, zijn de verschillende regionale GGD's druk bezig geweest met het behandelen van de vergunningaanvragen. Daarnaast heeft er, door de inspecties van de VWA, al een aanzienlijke opschoning plaats gevonden van het GGD bestand met vergunningplichtige bedrijven (Tatoeus). Op 31 december 2007, respectievelijk 31 december 2008 zag het beeld er als volgt uit:

	31-12-2007	31-12-2008
totaal aantal bedrijven	1623	1942
aantal niet-vergunningplichtige bedrijven	242	532
aantal vergunningplichtige bedrijven	1381	1310
aantal bedrijven waaraan inmiddels een vergunning is verleend	776 (56.2 %)	1196 (91.3 %)
aantal bedrijven dat een vergunning heeft aangevraagd (in behandeling)	259 (18.8 %)	36 (2.7 %)
aantal bedrijven waaraan de vergunning is geweigerd	9 (0.7 %)	6 (0.5 %)
aantal bedrijven dat nog geen vergunning heeft aangevraagd	337 (24.4 %)	72 (5.5 %)

Bovenvermeld overzicht is een momentopname. Dagelijks kunnen wijzigingen worden ingevoerd door de medewerkers van de GGD of van de VWA, waardoor het beeld weer verandert. Op 31 december 2008 kan echter worden vastgesteld dat aan 91 % van de vergunningplichtige bedrijven inmiddels een vergunning is afgegeven.

Tevens kan worden vastgesteld dat 94 % van de vergunningplichtige bedrijven gehoor heeft gegeven aan de oproep om een vergunning aan te vragen. Ten opzichte van 2007 is het bestand in 2008 al behoorlijk opgeschoond wat betreft de ondernemers die niet vergunningplichtig zijn, zoals juweliers die uitsluitend gaatjes prikken in de oorrel. In de loop van 2009 zal deze opschoning worden gecontinueerd, zodat aan het eind van dat jaar een zo goed mogelijk beeld wordt verkregen van de vergunningplichtige bedrijven. In onderstaande figuur is het verloop van de vergunningverlening in de tijd schematisch weergegeven. De ideale situatie is bereikt als de grijze en oranje lijn nul naderen en daardoor de groene lijn richting 100% gaat. In dat geval is aan alle vergunningplichtige bedrijven ook daadwerkelijk een vergunning verleend.

Voor de bedrijven met een verbetertraject geldt, dat na een eerste inspectie door de GGD is vastgesteld, dat (nog) niet wordt voldaan aan alle criteria uit de betreffende hygiënerichtlijn. Het bedrijf is in de gelegenheid gesteld om alsnog verbeteringen door te voeren, waarna de GGD na een hercontrole zal besluiten of een vergunning wel of niet zal worden verleend.

Ook voor de 6 bedrijven waarvoor de vergunning is geweigerd geldt dat dit een momentopname is en dat dit de actuele stand is op 31 december 2008. In de loop van het traject zijn er wel meer vergunningen geweigerd, maar vervolgens staat het de bedrijven vrij om, nadat de tekortkomingen zijn opgeheven, opnieuw een aanvraag in te dienen. Een aantal van deze bedrijven heeft daardoor alsnog een vergunning gekregen.

Op 31 december 2008 stonden er in het bestand Tatoeus nog 72 bedrijven die nog geen vergunning hadden aangevraagd. Van deze bedrijven is nog niet met zekerheid vastgesteld of er daadwerkelijk vergunningplichtige activiteiten worden uitgevoerd, o.a. doordat betreffende bedrijven na meerdere bezoeken gesloten bleken, activiteiten tijdelijk zijn opgeschort wegens ziekte of verbouwing, of omdat het juweliers (nog geen prioritaire doelgroep in 2008) betrof. In 2009 zal speciale aandacht uitgaan naar deze bedrijven.

4.2 Inspecties door de VWA

Vanaf 1 augustus 2007, 2 maanden nadat de wetgeving van kracht werd en de ondernemers nog in de gelegenheid waren om een vergunning aan te vragen, is de VWA gestart met het inspecteren van bedrijven die nog geen vergunning hadden aangevraagd.

In totaal zijn er door de VWA in 2008 in het kader van dit project 359 inspecties uitgevoerd bij bedrijven die nog geen vergunning hadden aangevraagd of waarvan de vergunning was geweigerd door de GGD.

	2007	2008
inspecties bij bedrijven die nog geen vergunning hadden aangevraagd	458	295
herinspecties bij bedrijven die nog geen vergunning hadden aangevraagd	8	26
inspecties bij bedrijven waarvoor de vergunning was geweigerd door de GGD	2	13
herinspecties bij bedrijven waarvoor de vergunning was geweigerd door de GGD	2	6
overige	-	19

Deze inspecties hebben geresulteerd in de volgende maatregelen:

	2007	2008
schriftelijke waarschuwing voor het niet aanvragen van een vergunning (SW)	102	48
boete rapport voor het niet aanvragen van een vergunning (BR)	-	2
schriftelijke waarschuwing na weigering vergunning door de GGD	-	3
boete rapport na weigering vergunning door de GGD	1	-

Dat niet alle inspecties, uitgevoerd door de VWA, resulteren in een maatregel heeft voornamelijk te maken met het feit dat bepaalde werkzaamheden ook niet meer worden uitgevoerd op de inspectielocatie, zodat er dan ook geen verplichting meer is om een vergunning aan te vragen. Ten opzichte van 2007 is het aantal niet vergunningsplichtige bedrijven in Tatoeus in 2008 gestegen van 242 tot 532. Aangezien Tatoeus een dynamisch bestand is, worden er ook nog steeds nieuwe bedrijven toegevoegd. In dezelfde periode 2007 – 2008 is het aantal bekende bedrijven gestegen van 1623 tot 1942.

4.3 Klachten

Naast de activiteiten ten aanzien van de vergunningplicht, heeft de VWA zich in 2008 bezig gehouden met het behandelen van klachten/incidenten die rechtstreeks voortvloeien uit de nieuwe hygiënewetgeving.

	2007	2008	Maatregelen in 2008
klacht in verband met overtreding van de leeftijdsgrenzen	10	11	1 x SW; 2 x BR
klacht in verband met activiteiten zonder geldige vergunning	7	55	16 x SW; 2 x BR
klacht in verband met foutieve nazorg	1	-	
klacht in verband met hygiëne	1	6	1 x BR
overig	-	7	

De in de tabel vermelde overige klachten kunnen betrekking hebben op diverse oorzaken, zoals het verkeerd zetten van een piercing, de toevoeging van stoffen aan tatoeagekleurstoffen, allergische reactie na het zetten van een tatoeage, tot het gezamenlijk uitvoeren van een hygiëne inspectie met de GGD na een klacht.

SW = schriftelijke waarschuwing; BR = boeterapport.

Voor het behandelen van klachten wordt een steeds groter beroep gedaan op de beschikbare capaciteit. Voor het behandelen van de 79 klachten in 2008 zijn er in totaal 106 inspecties uitgevoerd. In verband met het horen van verdachten, het opnemen van verklaringen van klagers, of voor het verzamelen van bewijsmateriaal op andere wijze, zijn soms meerdere inspecties noodzakelijk voor 1 enkele klacht (soms tot wel 4 inspecties voor de afhandeling van 1 klacht). Voor met name de klachten in verband met illegale activiteiten ((bewust) werken zonder vergunning) is het soms lastig om het bewijsmateriaal te verzamelen. Hiertoe moet namelijk het daadwerkelijk gebruik van tatoeage- of piercingmateriaal worden vastgesteld.

Voor bovenvermelde klachten is door de VWA in 5 gevallen (6 %) een boete rapport opgemaakt en zijn 17 (22 %) schriftelijke waarschuwingen gegeven.

Ten aanzien van de klachten in verband met overtreding van de leeftijdsgrenzen kan gesteld worden dat dergelijke overtredingen voor de GGD aanleiding kunnen zijn om de vergunning in te trekken, of, indien de aanvraag nog in behandeling is, de vergunning te weigeren. Indien een vergunning wordt geweigerd of ingetrokken, is dit voor de VWA aanleiding om niet, daarbovenop, nog eens een extra sanctie op te leggen.

Ten aanzien van de behandelde klachten moet ook opgemerkt worden dat dit niet in alle gevallen leidt tot een maatregel. In veel gevallen kan niet het bewijs worden geleverd dat er sprake is van een overtreding. Ook worden wel meldingen gedaan over bedrijven die werken zonder vergunning, terwijl achteraf blijkt dat wel een vergunning is afgegeven, of dat vergunningplichtige werkzaamheden niet meer worden uitgevoerd.

4.4 Gaatjes prikken in de oorlel

Ondememers die uitsluitend gaatjes prikken in de oorlel zijn uitgesloten van de vergunningplicht. Dergelijke activiteiten worden veelal aangeboden door juweliërs, bijouterieën e.d., maar kunnen ook aangeboden worden op markten, braderieën, beurzen, e.d.. Voor deze categorie ondernemers zijn echter wel hygiëneregels van kracht waaraan men zich dient te houden, namelijk:

- hygiënerichtlijnen voor gaatjes prikken (in oor/neusvleugel) met een piercinginstrument.

Ook voor de ruimten waar dergelijke activiteiten plaatsvinden zijn inrichtingseisen van kracht en moet op hygiënische wijze kunnen en worden gewerkt. Tevens is voorgeschreven met welk type instrument uitsluitend mag worden gewerkt.

Aangezien deze ondernemers echter zijn uitgesloten van de vergunningplicht zal de GGD hier niet controleren, zoals dat wel het geval is bij de tatoeëerders, piercers en schoonheidssalons. Ook worden de betreffende ondernemers niet bezocht door de VWA, aangezien de inspecties van de VWA zich voornamelijk richten op het voorhanden hebben van een vergunning en niet op de hygiëne aspecten. Deze categorie ondernemers is momenteel dan ook onttrokken aan toezicht op het werken volgens de hygiënerichtlijnen.

5. Conclusies

Bijna 2 jaar na het van kracht worden van de hygiënewetgeving voor tatoeëerders en piercers kunnen de volgende conclusies worden getrokken.

Na het van kracht worden van de wetgeving op 1 juni 2007 hebben de relevante bedrijven al in ruime mate gevolg gegeven aan de verplichting om een vergunning aan te vragen bij de GGD. Van de vergunningplichtige bedrijven heeft 94 % inmiddels een vergunning aangevraagd. Aan 91 % van de vergunningplichtige bedrijven is inmiddels een vergunning verleend. Deze bedrijven met een vergunning zijn opgenomen in de openbare websites www.veiligtatoeerenenpiercen.nl of www.veiligpmu.nl.

Invoering van de hygiënevoorschriften, en de daaraan gekoppelde vergunningplicht, is voor verschillende ondernemers aanleiding geweest om met de activiteiten te stoppen. Inmiddels is vastgesteld dat bij 532 (27 %) van de ons bekende bedrijven er geen vergunningplichtige activiteiten (meer) werden uitgevoerd.

Mede in verband met acceptatie van de vergunningplicht door de branches, zal de aanpak van het illegale circuit de komende jaren aandacht vergen. De huidige wetgeving biedt momenteel weinig aanknopingspunten om hier adequaat op te reageren. Met name het moeten aantonen dat tatoeage- of piercingmaterialen worden gebruikt, maakt het lastig om te handhaven. Aanpassing van de huidige wetgeving zou uitkomst bieden, bijvoorbeeld door het aanbieden van dergelijke activiteiten zonder vergunning al strafbaar te stellen. Ook het opnemen van getuigenverklaringen kan een opening bieden.

De categorie ondernemers die uitsluitend gaatjes prikken in de oorlel wordt momenteel niet gecontroleerd op het werken volgens de hygiënerichtlijnen.

6. LITERATUUR

- 6.1 Warenwetbesluit tatoeagekleurstoffen van 14 augustus 2003.
- 6.2 Warenwetbesluit tatoeëren en piercen van 21 maart 2007.
- 6.3 Warenwetregeling tatoeëren en piercen van 23 mei 2007.

- 6.4 Warenwetregeling aanwijzing veiligheidscodes tatoeëren en piercen van 9 mei 2007.
- 6.5 Hygiënerichtlijnen voor tatoeëren, LCHV van maart 2007.
- 6.6 Hygiënerichtlijnen voor cosmetische tatoeage en permanente make-up, LCHV van maart 2007.
- 6.7 Hygiënerichtlijnen voor piercen, LCHV van maart 2007.
- 6.8 Hygiënerichtlijnen voor gaatjes prikken (in oor/neusvleugel) met een piercinginstrument, LCHV van maart 2007.
- 6.9 Factsheet ND072104: Hygiëne tatoeage- en piercingshops (januari 2008).

	31.12.2007	31.12.2008
Totalt antal virksomheder	1623	1942
Antal ikke-tilladelsespligtige virksomheder	242	532
Antal tilladelsespligtige virksomheder	1381	1310
Antal virksomheder der har fået tilladelse	776 (56,2%)	1196(91.3%)
Antal virksomheder, der har søgt om tilladelse	259 (18.8%)	36 (2.7%)
Antal virksomheder der er blevet nægtet tilladelse	9 (0.7%)	6 (0.5%)
Antal virksomheder der endnu ikke har bedt om tilladelse	337 (24.4%)	72 (5.5%)